

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'70. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

REPUBLICANS ILUSTRES.

GUMERSINDO DE AZCÁRATE.

NICOLAU SALMERÓN.

RAFAEL CERVERA.

SALMERÓN.—AZCÁRATE.—CERVERA.

A CAMPANA DE GRACIA té la costum antiga de saludar sincerament als homes ilustres de la gran familia republicana que dispensan a Barcelona l' honor de visitarla. Podrà estar aquesta familia nostra tan dividida y fraccionada com vulgan, per causas més ó menos justificadas, per diferencias més ó menos fonadas, per aspiracions més ó menos diverses... Pero ¿qué importa? Basta que dintre del cor de tot republicà hi palpiti l' amor a la idea, perquè en lo rostre de tots los que presentan qualsevol de las tendencias que 'ns separan, hi vejem brillar un aire de familia que no pot menós que atraure'ns ab forsa irresistible.

Gran cosa seria que tots los fills de una mateixa mare visquessen reunits dintre de la mateixa llar, estimantse

com a germans y competint a l' hora en amor y en activitat fins a conseguir que Espanya reconquistés las únicas institucions dintre de las quals pot donar la democracia sos legitims fruits. Mes ja que avuy la fatalitat s' hi oposa, es dever de tots los que aspirin a millors y més ditxosos dias, fer tot lo imaginable perque la diferencia no siga may sinóim d' enemistat, ni la separació causa de odi funest y suicida.

Fins vivint cadascú dintre de casa seva poden establirse simpáticas corrents y fecundas inteligencias, que sigan causa més ó menos d' hora de una poderosa concentració de forsas, conseqüencia de una ferma concentració d' afectes.

Y a promoure aqueixas corrents y a fomentar aqueixas inteligencias no hi ha pas dupte que ha de contribuirhi, en primer terme, l' bon sentit de tots quants comprenent l' eficacia de una conducta essencialment conciliadora y basada més qu' en los mesquins interessos personals, en las puras afeccions del ànima, aclamin, saludin y considerin a tots los atletes de la causa republicana, de historia brillant, de inteligencia sólida, y de conviccions integras que formen la gloria y l' honra del partit republicà.

Dintre de aquesta categoria s' hi troban indiscutiblement los Srs. Salmerón, Azcárate y Cervera, que son avuy hostes dels republicans barcelonesos.

No es hora aquesta de mirar si hi ha motiu suficient pera crear un partit intermedi entre l' extrema esquerra

y l' extrema dreta del gran exercit de la República: no es hora tampoch de considerar si aquest nou partit pot ser beneficiós ó nociu, llas de unió, com molts pretenen, ó nova causa de divorci, com temen alguns, que dificulti per algun temps la desitjada unitat de acció de las forsas republicanas. Limitemnos sols a lo que importa.

Y lo que importa ara com ara es reconeixer la major lealtat y desitj de acert en los homes ilustres que han format aquest nou partit. Ja 'ns contenterem ab que tinguin la fortuna de reunir y organitzar als elements desaparellats, despresos de las demés fraccions, qu' eran una forsa completament morta dintre de la politica republicana. Gran gloria será la seva si logran constituhir ab ells un núcleo útil y disciplinat. La organizació may es estéril, com no son tampoch inútils may los treballs que a lograrla s' encaminin.

***
Pero la presencia dels Srs. Salmerón, Azcárate y Cervera entre nosaltres té ademés una significació de gran oportunitat en los actuals moments.

Estém en vigílias d' eleccions: lo sufragi universal es ley del país é imposa a tots los ciutadans lo dever moral ineludible de acudir a las lluytas dels comicis.

En aquestas circunstancias tots los homes de prestigi y de influencia, tots los oradors que han rebut de la naturalesa dots escepcionals pera despertar als indiferents, enardir als convensuts, y encomanar a tots los ciutadans la convicció honrada del cumpliment de sos civichs devers, están en lo cas de emprendre l' apostolat que 'ls

senyors Salmerón, Azcárate y Cervera han comensat, prenent la nostra capital per punt de partida.

L'esperit se aixampla escoltant la seva veu inspirada. Resplandeix en l'eloqüència severa de Salmerón tot lo terror de un gran apòstol; brilla en la paraula de Azcárate la forsa arrelada de las conviccions més sólidas; Cervera es també un orador de poderosos atractius.

Pero tant com ab la paraula atrauhen ab l'exemple de la seva historia honrada. Tots junts y a solas son la personificació de la integritat austera, de aquesta virtut que ha fugit fa temps horrorisada de las filas dels partits monárquichs, pera refugiarse exclusivament en lo camp de la República. ¿Quin altre partit més que 'l partit republicà pot oferir a la nació, ansiosa avuy de moralitat, de serietat, de decoro, de desinterés, un floret de homes ilustres de la talla de Salmerón, de Castelar, de Pi y Margall y de molts altres que en lo poder y fora del poder han sabut sacrificar sempre sa conveniencia personal a la honra politica, sos beneficis particulars al prestigi y al llustre de las idees?

Tatxeulos a alguns de ideólechs y de inhábils, si per habilitat politica s'ha d'entendre enfilarse a tota costa, fent burla y escarni de las conviccions més sagradas; pero tingas en compte que l'unich remey que queda contra 'l repugnant materialisme que avuy corromp y corca a la nació espanyola, aquest remey salvador no es altre que 'l predomini dels homes ilustres que no tenen cap baixesa, ni cap debilitat, ni la mes minima taca que embruti la seva historia.

Al saludar a Salmerón, a Azcárate, a Cervera, LA CAMPANA DE GRACIA saluda no sols a tres republicans ilustres; saluda ademés a tres honras immaculadas.—P. K.

AL EMINENT ACTOR D. LLEÓ FONTOVA.

Essent actor de conciencia
y amant de la realitat,
te vejeres elevat
al alt turó de eminencia

Ja pot portarne dol fort
lo Teatro Catalá;

¡quants cops trobará a faltá
al insigne y gran actor!

Per xó ab lament llastimer
plora ta mort tendre noya,
que ab tu ha perdut una joya
Las joyas de la Roser.

Trista ha quedat per demés,
desconsolada del tot,
sabent que ab tu pert son dot
La pubilla del Vallés.

Y La filla del marxant,
llensant sospirs de doló,
boy cantant trista cansó,
no te olvidará un instant.

Ja may més tranquil del tot
medicina no farà,
per lo mal humor curá,
L'apotecari d'Olot.

¿Qué ha de fer Lo primé amor,
mort ja son sol de bonausa?
No hi ha amor sense esperansa
sens tu, sa esperansa ha mort.

¿Com podrá passar la estona,
qu'era tot lo seu gosá,
faltantli avuy l'escolá,
Lo rector de Vullfogona?

En mitj d'extranya palestra,
com se troba agoviat,
faltantli ja l'ofegat.

¿qué farà Lo Contramestre?

Y a dins de son gran treball,
havent perdut l'esquerrá,
¿com s'ho conjuminará,
seps tu, Lo ferrer de tall?

Ab la esperansa fallida,
trista com dirse no 's pot,
viuda n'ha quedat La dida
al morirse Lo didot.

Y Lo plet de n Baldomero
jab ta mort, com quedará?
¿Quí com tú 'l defensará
ab aquell vigor y esmero?

Ningú: que ab tú joh gran actor!
dins de ta tomba han baixat
l'amant de la realitat,
lo sabi, lo creador

Per xó avuy en alta part,
per fé eterna ta memoria,
esculpeix ton nom la gloria
dins del Gran temple del Art.—V. TARRIDA.

o caràcter de Salmerón y 'l gran respecte que a la lley professa, esta demostrat ab un acte que tingué lloch lo dia de la seva arribada.

A tots los homes públichs de alguna importancia als quals Barcelona tributa una recepció afectuosa, se 'ls obligava a trepitjar

las ordenansas municipals, fent passar lo seu carruatje pèl passeig central de la Rambla.

Al embocar la Rambla de Canaletas hi havia qui aixís intentava ferho ab en Salmerón. Apenas aquest se 'n adoná, baixá del carruatje y recorregué tota la Rambla a péu.

Aquest fet, per senzill é insignificant que sembli, revela clarament lo caràcter enter y escrupulós del home públich que ocupant lo ministeri de Gracia y Justicia de la República, establi la inamovilitat judicial.

Y sapigué respectarla sense atendre en res ni per res recomendacions de ningú ni conveniencias de partit.

Homes com en Salmerón son per desgracia dels que abundan menos aquí a Espanya.

Si 'ls fusionistas de la Diputació provincial de Barcelona volian fer la comedia de acort ab los conservadors, podían ensajarla una mica millor.

Declarar que aprobarian las eleccions del districte primer y aprobarlas sense reparo, ja 'ns ho esperavam. Será tan groixut com vulgan; pero quan menos te 'l mérit de la franquesa.

En cambi se posa a votació la legalitat de las del segon districte y diuhen per boca del Sr. M' en rich:

—Aquestas si que no podem aprobarlas.

Y en aquell moment tres fusionistas s'esquitllan, y gracias a aquesta maniobra burda, 'ls conservadors obtienen la majoria que 'ls hauria faltat, si tot alló no hagués sigut una farsa convinguda.

En lo sucesiu, creguinme a mi: sempre que vajan a la Diputació, per lo que pugá ser, empórtinse'n una ampollita d'ácit fénich.

Lo meeting republicá del Circo Equestre resultá un acte de gran importancia politica. Nos falta espay per extractar los magnífichs discursos que pronunciaren los senyors Cervera, Azcárate y Salmerón

Lo primer plé de sentit práctic; lo segon esencialment polítich, tent la dissecció dels partits monárquichs y de la manera especial ab que practican la sinceritat electoral; l'últim, saturat de doctrina y de magestat.

Una frase felis del Sr. Salmerón sigué la que referintse a la culpable indiferencia del cos electoral posá de relleu lo seu inmens poder. «La suma de todas las papeletas dels electors es més forta que tots los fusells y que tota l'artilleria.»

Lo senyor Mañé deya 'l diumenje passat:

«El jugador, el matutero, el contrabandista, el pendenciero, el pornográfico, en una palabra, cuantos medran con industrias que la ley moral condena y la ley positiva persigue, se acogen a la bandera liberal.»

D. Joan s'equivoca de mitj a mitj. Si desitja saber ahont son avuy com avuy totas aquestas bonas animetas que anomena, no ha de mirar molt lluny. En dias d'eleccions las trobará ocupadas fent trampas electorals per compte dels conservadors.

Acompanyant al Srs. Salmerón, Azcárate y Cervera, ha vingut a Barcelona 'l Sr. Aguacil Carrasco, antich é influent republicá de Badajoz.

Li doném la benvinguda.

Siguém justos. Hi ha a Europa un príncep aixerit que mereix los majors elogis. Me referesch al príncep Danilo de Montenegro.

En aquell país hi ha una gran afició a las armas y molt poch a l'agricultura. Al efecte de correjir las malas inclinacions dels seus súbdits, lo príncep ha ordenat que cada sorge planti anualment 200 ceps y cada general 200 oliveras. De aquest modo, dintre de poch temps las que avuy son terras incultas se tornarán fértiles y productivas.

Tot aixó estaria molt bé si darrera del afany de fer treballar als seus soldats no s'hi amagués la idea de cobrar una major contribució.

Del vi de aquells ceps alguns tragos se 'n beuré 'l príncep, aixís com del oli procedent de aquellas oliveras algunas vegadas se 'n untará 'ls dits.

Diumenje se celebra la conmemoració de las víctimas qu' en defensa de la República prengueren part en lo combat de Sarriá. Sembla que 'l Sr. Salmerón assistirá al acte.

LA CAMPANA DE GRACIA consagra un recort als mártirs de la República.

Tant-de-bó que del sepulcre que tanca 'ls seus restos ne nasqués la inteligencia republicana.

Seria la millor manera de honrar la seva memoria.

¿Quin nou triunfo per la República francesa! ¿Quina victoria més inmensa! Acaban de celebrarse eleccions de senadors en 32 departaments, y de 81 que devian elegirse'n, 75 resultan republicans.

Los partits monárquichs perduts, desconceptuats, anulats... La República cada dia mes forta y més volguda pèl país.

Aquest miracle s'ha lograt de una sola manera. Prescindint de tendencias utópicas, de radicalismes

perniciosos, d'ensaigs prematurs y arriscats; y unintse tots los homes polítichs republicans dotats de bona voluntat y de sentit práctic.

Republicans espanyols: miremos en aquest mirall.

La inteligencia entre 'ls conservadors y 'ls fusionistas de Barcelona pera las próximas eleccions de diputats es ja un fet consumat

L'escriptura social está firmada.

Los conservadors se quedan ab la majoria; la minoria está reservada als fusionistas. Aixó en quant als profits.

Ara respecte al capital, s'ha convingut que 'ls conservadors hi posarán los burots, las traficas y la impunitat. En cambi 'ls fusionistas pagarán los gastos.

Tot aixó succehirá si 'l cos electoral no s'arma de resolució y 'n fa una de las sevas.

En cambi, si hi ha energia, lo negoci de ca'n Trampas se 'n anirá a ca'n Taps.

S'ha publicat y posat a la venta la aplaudida comedia original y en vers, de nostre company C. Gumá, *Ni la teva ni la meva*, estrenada últimament a *Novedats* ab éxit complert.

A can Lopez ne trobarán exemplars los que vulgan llegirla ó representarla.

CARTAS DE FORA.—Una mestra privada de Canonja que tot l'any se dedica a rosegar sotanas, vá fer representar a las sevas alumnas la comedia *Los pastorets*, pera la qual vá estar una pila de dias ensajantlas y obligant a comprar a cada una d'ellas un parell de castanyolas. D'aquesta manera, en aquell estudi s'ensenya tot. Pero lo més bonich, es que, per un resto d'escrupul, ni a la funció, ni al ball s'hi van deixar entrar als joves de la població.

Lo rector de Torrelomeo, Mossén Ton, no sabentne prou, vá encomenar la celebració de un novenari a un capellá foraster, qual nom s'ignora. Lo únich que vá dir sigué qu'era fill... del cor de María. A pesar de aixó vá fer com tots, desfermantse contra la CAMPANA, contra 'ls francmasóns, contra 'ls liberals y contra tot lo que no cría llana.

Per la seva part, Mossén Ton, lo día de Ignocents vá obsequiar a uns quants noys que per celebrar la festa dels seus patrons, tocavan las campanas, ab una verdadera pluja de garrotadas. Deu pensar Mossén Ton, que la religió, com antigament la lle'ra, ab la sanch entra.

Hassanyas del rector de Lloréns. Un pobre mestre de aquella població favorecut ab 6 ó 8 rals diaris per l'Ajuntament, cobrava tres pessetas mensuals de cada alumno que podía pagarlas; donchs lo rector li fá la competencia posant la mesada a sis rals.

Al mateix temps se dedica a entabanar xicotas ab l'intent de ferlas monjas. Los vehíns de Lloréns se preguntan: ¿Cóm es que no mira de convencer al parell de tendras majordonas que tè al seu servey y pèl seu regalo?

DÉU LOS CRÍA...

Per fi en Romero Robledo,
aburrit de badallar,
ha resolt treures la mandra
y posarse a treballar.

Traballar, pèl d'Antequera,
significa únicament
bellugar fora las camas
y enredar perpétuament.

Obehint a aquest rincipi,
lo minyó diu que s'ha dit:

—¿De quin modo lozaria
ser diputat per Madrid?...

Lo góvern tè prou apuros
per salvá 'ls seus candidats;
los amichs que jo tenía
están ja tots dispersats...

¿No podría ab certa manya
junta alguns elements nous?—
Y ha pensat tot desseguit
ab lo famós *Pep dels ous*.

En Romero sab de sobras,
perque ho tè molt apamat,
que 'l ilustre matutero
está ben relacionat.

Basta ab qu'ell obri la boca,
perque mils y mils senyors
lo segueixin a la lntxa
convertits en electors.

Hi ha tanta gent agrañida
als obsequis que d'ell reb!
¡hi ha tants ventres que funcionan
a expensas del noble Pep!...

—Ja hi trobat lo que buscaba!
pensa 'l pollo antequera:

—¡pera atrapar la victoria,
n'hi ha prou ab aquesta má!

Si ell se digna protegirme,
ja ho tinc tot, no 'm falta res...
¡lo mal es que 'l matutero
no ho pot fer perque está pres...!

¿Está pres? Pues a salvarlo,
á lográ ab activitat
que brilli per aquest héroe
to sol de libertat...—

¡Cóm corra las oficinas!
¡cóm busca gent influent!
¡cóm remou tots los obstacles
traballant continuament!

A creure lo qu'ell predica,
repetintha a cada instant,
lo distingit matutero
es un ángel, es un sant.

—Aquest home ha sigut víctima d'una confabulació!...
 Un altar d'or li pertoca
 y no una negra presó!—
 Com l'esquirol en la gabiá,
 puja y baixa dia y nit
 ponderant la vida y mérits
 del seu pobre protegit.
 Y no para ni sossega
 y 'l mateix que un sach de nous,
 va aixordant la cort d'Espanya
 ab lo nom de Pep dels ous.
 L'actitud del flamant pollo
 es molt justa y natural:
 un adagi de la terra
 ja ho prové: *Tal para cual.*
 Meditant ho ab freda calma,
 en Romero té rahó
 d'extranyar que 'l matutero
 haja anat a la presó.
 Jo voldria que 'ls esforsos
 que l'ex-húsar está fent
 li permetessen al últim
 coroná 'l seu pensament.
 —Que 'l deixin anar, que 'l deixin
 al Pepl... ¿No fóra un dolor
 tení a la sombra un patrici
 que pot sé un gran elector?
 Que surti, que voti al pollo...
 y aixís logarém uní
 los matuteros poltichs
 y 'ls matuteros del ví.

C. GUMÁ.

ASPIRANTS.

A hi som.
 Ja tenim escampada per tot Espanya aquesta especie de llagosta que se 'n diu aspirants a diputats.
 Si dintre d'uns quants dias senten parlar de terremotos, no ho extranyin. Tantas corredissas, tantas anadas y vingudas, poden donar lloch a qualsevol cosa... hasta a un esberlament de la terra.

No hi ha espanyol que ara com ara no 's cregui ab prou mérits y aptituds pera ser diputat.

Los uns perque ho han sigut altrás vegadas, los altres perque no ho han sigut may, aquests perque tenen lábia, aquells perque tenen barra, tots volen anar al Congrés a defensar los interessos del país, sense mirar que 'l país casi ja no 'n té d'interessos.

Tots los pobles y poblets han rebut la visita de varios candidats, més ó menos cándidos. Los trens no paran de transportar d'una part a l'altra bandadas de personatjes poltichs, que van a ferse conèixer per aquests mons de Déu. Si la cosa segueix uns quants dias aixís, se creu que las accions de molts companyias de carrils pujarán, a causa del gran augment dels seus ingressos.

Hi ha aspirant que no sapiguent per ahont presentarse, comensa per agafar lo mapa d'Espanya, com qui agafa un joch de cartas. Escapsa y pénsaten una!

L'home extén lo mapa damunt de la taula y 's posa a reflexionar.

—Veyám—diu—¿a quin cantó aniré a raure? ¿per ahont me presento?

Y 's planta a llegir noms de rius y de montanyas creyent que son noms de caps de partit.

—Tajo... Miño... Alpujarra... Pallaresa... no 'm xocan aquests pobles: me sembla que han de ser gent massa espavilada... Vilafreda... aquí, ja está dit; aquest será 'l meu districte: lo cor me diu que lograré fermhi simpátich.

L'endemá enmatlleu quatre duros a qualsevol amich y se 'n va a Vilafreda, organisant immediatament una reunió pública.

Lo poble hi acut creyent que 's tracta d'un d'aquests que fan jochs de máns y 's menjan estopa encesa: pero quan sent que l'aspirant comensa a parlar de la moralitat administrativa, del foment dels interessos materials de la probitat y de la abnegació, arrufa 'l nas, arronsa las espallitas y se 'n va filosoficament a pendre 'l sol, deixantlo idem.

Però no tots los aspirants van a recorre 'l districte, a horas d'ara

N'hi ha que creuen més práctic y segur trasladarse a Madrid, y recorre lo despaig del ministre de Governació.

Per xó 'ls candidats poden dividirse en tres classes.

Los que tot ho fian a las sévas intrigas.

Los que tot ho esperan del govern.

Y 'ls que s'ols tenen fé en la forsa de las ideas y en la representació de las personas.

A Madrid en Silvela no s'entén de feyna. En temps de 'n Romero Robledo, la cosa era molt senzilla: se deya que sí á tothom y aixís lo deixavan tranquil.

En Silvela no 'n sab tant y per xó passa la mar d'apuros.

—Deu lo quart: desitjaría un districte.

—¿Com á sereno?

—No senyor: aspiro a ser diputat.

—¿Quí es vosté?

—¡Bó! ¿no 'm coneix? ¿No recorda que un dia, ara fa dos tres anys, jo anava ab don Facundo y vosté va saludarnos a tots dos?

De pretendents d'aquest tenor, se n'hi presentan á do'zenas. Y diu que alguns, a més de un acta de diputat, li demanan un cigarro.

¿Qué hi farém!

Fémos cárrech de que 'l Carnaval s'ha adelantat uns quants dias.

Aixís no 'ns extranyará tant veure aquesta colla de nulitats que corran per tot arréu, disfressadas de personatje poltich, ab careta d'honradés... y unglas de gat.

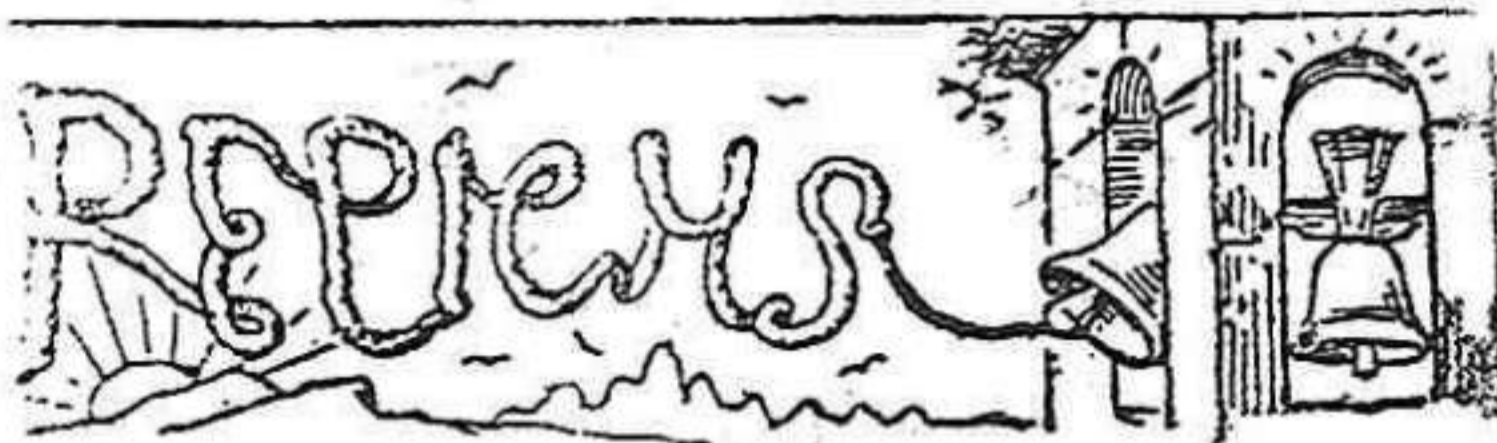
FANTÁSTICH.

DOS EDATS!

Recordo que sent petit, ignocent, los Reys sonmiava, y revo'cantme pèl llit, ab impaciencia esperava passés depressa la nit.

Als vint anys, soldat me veyá per cumplir odiosas lleys, y trista ma mare deya: ¡Avans pèls Reys mon fill reya avuy nos fan plorar 'ls Reys!

EDUART NOVELL.

N Pep dels Ous ja está salvat. Ja té al menos un ángel tutelar que vetlla per ell. En Romero Robledo, 'l famós húsar, s'ha compromés a defensarlo a peu y a caball, segóms siga necessari; davant de la justicia y detras de la justicia, segóms siga convenient.

De moment tots los amichs, parents, dependents y socios de *Pepe el huevero* ja s'han ficat al Circul reformista, resolts a treballar per en Romero en las próximas eleccions.

¡Vaya una ajuda! ¡Ni ab xeringa!

De aquesta manera la inteligencia tant temps há desitjada entre en Romero y en Cánovas es cosa feta.

—¿Quins elements me portas?—dirá 'l malagueño.

Y D. Paco responderá:—Jo 'ls matuters. ¿Y vosté?

—Jo, 'ls burrots.

Una nova conjunció.

No desconfiém pas de veure al tant famós *Pep dels Ous* nombrat ministre de Hisenda del partit conservador.

La idea del *Globo* de qu' en Sagasta 's proposa matar duas llebras ab un tiro no es prou exacta.

Matar ab un tiro duas llebras entra en lo possible, quan lo cassador es bó y las atrapa al jas. Y en Sagasta, empenyat en fer de demócrata y de cortesá tot a un temps, persegueix una hassanya de cassa totalment temeraria: la de voler matar de un tiro la llebra monárquica que rastreja y la perdiu democrática que vola.

Es la millor manera de quedarse sense perdiu, sense llebra y sense arrós.

Ja 'm figuro la cara que faria Lleó XIII lo dia de any nou al presentarli 'ls regalos que li feyan los seus admiradors més poderosos de la terra.

Li presentaren l' obsequi de la reyna d'Espanya que consistia en un senzill bastó de jonch.

—¡Un bastó de jonch! ¡Vaya una exquisitat!—pensaria l' infalible personatje.

Però algú va recomenarli que probés si li anava bé; que s'hi apoyés una mica. Ho feu tal com li indicavan, y del bastó 'n sorti, com per art de magia, una verdadera pluja de monedas de cinch duros.

No dupto que 'l Papa, al sentir l' agradable *drinch* de las monedas, s'ajupiria a cullirlas, a pesar de sas vellesas, celebrant la bona idea de la reyna regent d'Espanya.

Y fins crech que diria:

—¡Pobra senyora! Que Déu li conservi per molts anys lo bon humor.

Per un article publicat en lo *Diari del Comers* apropiat de la escandalosa falsificació dels vins que s'está efectuant a la isla de Cuba, a ciencia, presencia y paciencia del govern, van ser detinguts llargas horas tres redactors del indicat periódich.

Com si un sol article poguessen pensarlo tres caps y poguessen escriurel tres distintas mans.

Però en materia de molestar a la premsa may los conservadors se quedan curts.

¡A quins temps hem arribat!

Se falsifican eleccions, y res.

Se falsifican los vins a Cuba, y res sempre.

Se publica un article qu' es la veritat pura, sense mistificació, ni mescla, ni falsificació de cap mena, y son agafats los periodistas de tres en tres.

Y qué ben batejats!

El *Globo*, per boca de 'n Castelar, ha calificat als tusionistas de caballs de lloguer. Van comensar la carrera de la oposició ab molta furia, pero han anat minvant lo seu pas, y avuy ja no cal refiarse d'ells per guanyar terreno.

¡Qué s'hi ha de fer! S'han quedat davant de las caballerissas del Palacio d'Orient, enllepolits per l'olor de las garrofas, y avuy ja ningú 'ls treu d'allí ni a latigassos.

A París s'ha presentat lo *dengue*, causant algunas desgracias.

Lo *dengue* aquí no 'l tenim; pero en cambi es probable que tinguém lo *trancasso*.

Al menos per espay de un dia y sempre que 'ls conservadors s'obstinin ab que vinga.

¿Saben quán? Lo primer de febrer: lo dia de las eleccions.

En una festa celebrada en honor de 'n Gaiarre, en lo primer teatro de Madrid, va ser xiulada la *Marxa real*.

D. Antón dirá:—Vaja, ja som dos: jo y la *Marxa*.

Segóms datos del Congrés celebrat a Madrid pèls mestres d'estudi, resulta que al magisteri espanyol se li deuen 40 milióms.

No crech que cap ministre estiga atrassat de pagas ni lo que 's diu un céntim.

Bé es veritat que 'ls mestres *instruheixen*.

Y 'ls ministros *destruheixen*.

Cada dia 's reben de Marruecos noticias més desconsoladoras. Quan los moros se proposan atropellar a un *perro cristiano*, s'hi miran una mica en quant presumen qu' es francés, italiá ó inglés.

Però arriban a averiguar qu' es espanyol y s'hi deixan caure, dihent:—Aquí, que no peco.

Ja saben ells que tractantse de un espanyol ningú ha de dirlos res, ni 'l representant d'Espanya en aquell país, ni 'l ministre d'Estat.

Precisament lo ministre d'Estat porta 'l titol de Duch de Tetuán: duch de una ciutat marroqui.

Es lo que dirán los moros:

—Aquest es dels nostres.

A lo qual ell responderá:

—Atipéume y diguéume moro.

Una frase de un periódich:

«Es preciso despertar a la opinión de su sueño de plomo.»

Verdaderament es de tot punt necessari. De altra manera 'l plom se anirà acumulant y un dia ó altre 'l plom se converteix en *balas*.

Després de tants atropellos com s'han comés fins ara, contra 'ls particulars y contra las corporacions municipals, en Silvela té ja mitj emborronada una circular recomenant als gobernadors la més estricta legalitat en las próximas eleccions...

Teniam per home molt serio al tal Silvela; pero la veritat, va sortintnos cada dia més xistós.

Ara que han degollat al gall es quan diuen:

—Sobre tot procuréu que no li falti blat de more.

Los conservadors han regalat al seu *quefe* Planas y Casals una caixa d'or macis ab atributs y emblemas adequats a la professió y als actes més salients de la seva vida pública.

Ja 'm sembla véurela. Per supuesto hi figurarán tots los aparatos necessaris pera fer jochs de mans...

Y aixó de que siga d'or macis... ¡Qué vol que li diga! Venint de qui vé, jo al puesto del Sr. Planas me la faria mirar per un argenter. Perque als que son capassos de fer unas eleccions com las últimament celebradas, me reix que se 'ls hi recordi alló que diuen los castellans:

«Quien malas mañas há, tarde o nunca las olvida.»

La extranya conducta de 'n Sagasta s'explica.

Apenas ha vist la punta del gorro-frigi se li ha arronsat lo llombrigo.

Però senyor, ¿qué farà 'l dia que 'l vegi tot?

Però ¿y alló que deya en la seva excursió a Zaragoza y a Barcelona? ¿Y aquells alardeigs democrátichs?

¡Paraulas! ¡Paraulas! ¡Paraulas!

Váginli al darrera ab un fluvíol sonant.

Després de tot, a falta de pitos, que aquests han de servir exclusivament per en Cánovas, los fluvíols també xiulan.

Al vicari que 't confessa, Roseta, l'tinch observat: quan de confessarte acaba veig qu' ell té de confessars'.

ROSSENDO PONS.

No 'm vas voler dá un petó quan te 'l vareig demanar: mes després me vas donar lo que sols sab Déu, tú y jo.

S. MASERAS.

Molt apropet de la cinia estava un dia pensant las voltas que ha dat lo mon y las que té de donar.

DOLORS MONT.

Al vicari que 't confessa, Roseta, l'tinch observat: quan de confessarte acaba veig qu' ell té de confessars'.

ROSSENDO PONS.

No 'm vas voler dá un petó quan te 'l vareig demanar: mes després me vas donar lo que sols sab Déu, tú y jo.

S. MASERAS.

Molt apropet de la cinia estava un dia pensant las voltas que ha dat lo mon y las que té de donar.

DOLORS MONT.

DOLORS MONT.

ENDEVINALLAS

XARADA.

Molt sovint 'ns socarrima
prima;
 es una planta molt bona
segona;
 va al fi de tota quimera
tercera.
 Bonich porvenir li espera
 a ma vehina Pilar,
 si la vida ha de passar
prima, segona y tercera.

E. GIOR.

TRENCA-CLOSCAS.

L. ANA DE BASTILL.

SAN GIL.

Formar ab aquestas lletres combinadas lo títol de una antiga novela.

ENRIC LLUM.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Nom d'home.
 1 5 8 5 6 7 8 9.—" "
 5 4 2 7 8 4 9.—" "
 7 6 7 4 5 9.—" "
 8 7 6 9 3.—" "
 8 8 6 7.—" "
 7 3 7.—" de dona.
 4 5.—Consonant.
 2.—Vocal.

R. GINÉ (A) LLAGOSTA.

GEOGLÍFICH.

M A R S × A G O S T
 L I
 F O N D
 I

J. SOLER.

ANAGRAMA.

Un home ab un cop de tot
 va matar á un pobre gat
 que s'estava endormiscat
 jayent á sobre un capot
 de aquell home tan ingrát.

La diada de Nadal
 era, y á la fi 's menjá
 lo gat ab goig sens igual,
 y als postres un tros de pá
 sucat ab *invers total.*

E. SUNYÉ y S. LÓPEZ.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans J. Via, Un Pobolada. Saravillo. Bruno Petit, Xato del Born, R. Llei, Manresa céntrich, Fernandez, Juanito, Amadeo y Sabateret del Poble Sec:—Lo que 'ns envian aquesta semana no la per asa.

Ciudadans Domingo Bartrina, Tres Germanas Carreteras, Felip, F. Criach, A. C. y Barretina y J. Staransa.—insertarem alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciudadano Moro Mussa: Lo que 'ns escriu hauria d'estar més clar; la majoria dels lectors no ho entendrian. Eduart Novell: Va bé y gracias.—J. Casanovas V.: No s'entadi; ja mirarem de complaure'l.—J. Orta: La idea es molt aprofitable; la forma s'haura de millorar.—J. Feliu: Aceptem lo sonet.—Joan Moret: Hi ha algunas incorreccions.—J. Bctey: Aprofitarem la idea de una; las demés no van.—Floridor: No te lance.—Marangy: Va bé. A Llimoner: Gracias per l'envio.—Ll. Salvador: La primera va bé; l'altra ja la teniam.—C. C.: Politich y tsich no consonan. Just aixis: Mil gracias per l'envio.—D. Plera: L'article revela condicions; pero tal com va es un rich destarolat.—R. Pons: Vol dir qu'es original de vosté lo que 'ns envia?—Choret: Home, 'ns fa horror!.. Calmis, calmis y no se las pegui tan fortas aquestas cosas del mon Piripiclio: No torni a enviarles que ja 'ls tenim y pe sem publicarlos en breu.—Cantor de Catalunya: La titulada Brod hi anira; l'altra no.—R. Puig y Rigol: Per lo mateix motiu que no hi ha la penultima, no pot anarhi l'ultima.—V. Farrida: Los versos estan bé.—J. Roig Cordomí: Aprofitarem Follia.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso. Arch del Teatro, 2º v

ACTUALITATS POLÍTICAS.

Las energias del govern fan sentir lo seu pés als que 'ns insultan.

Dos matuteros: en Pep dels ous y en Paco de las truytas.

Ara que en Poral té l'absoluta vinga aquest manifest... sobre tot no 'l deixi per alt.

A grans indecisions...

y á grans mals...

grans remeys.